

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	18 ก.ค. 2556	43	15629	3

เสวียน เยียข้าว คำพูดชาวล้านนา ผนวกการสังเกตของใช้

เมื่อเสร็จจากการเกี่ยวข้าว เราชวนมาอยู่กับควายทั้งหลายย่อมจะต้องชนข้าวขึ้นหลอง หรือใส่เยียวหรือบางแห่งว่า ถูข้าว บ้างก็ว่าเสวียน สะปะอย่างตามท้องถิ่นที่จะเรียกขาน

มาวันนี้เรื่องข้าวในนาเป็นเรื่องร้อนๆในสังคม แต่ก็ช่างเถอะ เรากินข้าวของชาวนามาทุกวันนี้หลายวันเราได้กินข้าวถูกกันมามาก ชาวนาก็ทำตาปริบๆพอข้าวขึ้นราคาชาวนาจะได้ลืมตาอ้าปากบ้างก็ควรช่วยๆกันไป

เจ็ดวันเรากินข้าวถูกเสียห้าวัน อีกสองวันเรากินข้าวแพง ก็เผื่อเหลือชวาวบ้างใช้ว่า จะต้องกินข้าวราคาถูกเสมอไป แล้วชาวนาจะเอาอะไรมาทำนาปลูกข้าวให้เรากินกันอีก กลับมาเรื่องหลองข้าว ถูข้าว เยียวข้าว เล้าข้าว บางทีก็เรียกกันไปอย่างนี้

ที่แน่ๆไม่ว่าจะเรียกกันอย่างไร มันต้องมีเสวียน (อ่านว่า สะเหวียน) ไว้ใส่ข้าวสำรองไว้อันว่าเสวียนนี้แหละ หลายคนต้องมีคำถามว่า เมื่อมันสานขึ้นไปสูงๆแล้วจะออกมาได้อย่างไร เพราะผู้สานต้องเข้าไปอยู่ข้างใน ยิ่งสานยิ่งสูง ยิ่งสูงยิ่งต้องขังตัวเองอยู่ในนั้น

เรื่องราวของเสวียนเล่าว่า "พี่ชายหรือพี่เขย กำลังสานเสวียนเพื่อโซ่วฝีมือจะอวดพ่อเมียให้

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

00185

NORTH CLIPPING 2556/

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	18 ก.ค. 2556	43	15629	3

ดูว่าเขามีฝีมือดงามขนาดไหน จึงตั้งใจจะสาน
เสวียนให้ใหญ่ที่สุด จนขนาดว่าสูงท่วมเลยศีรษะขึ้น
ไป เมื่อสานไปๆ येยดูขอบเสวียนด้านบนมันเลย
ศีรษะไปมาก จะขึ้นทางไหน ตูจะมารเสียนหน้าพอเมีย
แม่เมียเหี้ยก้านี้ละก็....พอติไต่ยืนเสียงเด็กน้อย
เมียเดินมาข้างนอกเสวียน จึงร้องถามไปว่าเอ้อ...ไต่
น้อย ลองทายลองว่า อ้ายจายจะออกได้อย่างไร...เด็ก
น้อยเมียบอกว่า...เอ้อ บ่ต้องทายละเฮาฮู้ว่าอ้าย
จะบีด(จีด) เอาทางลุ่ม(ข้างล่าง) แล้วมุดออกมา...พี
จายได้ทำ เลยบอกว่า อ้ายว่าแล้วไต่ลองทายดู ว่า
แล้วเขาบีด(จีด) ด้านล่างเสวียนมุดออกมา เออ
บ่เสียนหน้าละเฮา...

เสวียนคือสิ่งที่สานแล้วต้องเวียนวนไป
มา มันสมชื่อแต่ๆเนอเฮา...

ภาพ เสวียน แหล่งเรียนรู้พะญาล้านนา ม.6
ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย์...